

## Ordu zabitan heyetine mahsus terfi kanununun I inci ve 16 ıncı maddesine bir fıkra ilâvesine dair 1/297 numaralı kanun lâyihası ve Millî Müdafaa encüeni mazbatası

T. C.

Başvekâlet

Muamelât müdürlüğü

Sayı 6/796

4-IV-1932

### B. M. M. Yüksek Reisliğine

863 numaralı ordu zabitan ve heyetine mahsus askerî terfi kanununun birinci maddesine ve Z fıkrası olarak 16 ıncı maddesine ilâvesi icap eden ahkâma dair M. M. Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 2-IV-1932 tarihli içtimasında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte takdim kılınmıştır.

Muktazasının ifa ve neticesinin işarına müsaade buyurulmasını rica ederim efendim.

Başvekil

İsmet

863 numaralı ordu zabitan heyetine mahsus askerî terfi kanununun 1 ve 16 maddelerine ilâvesi icap eden ahkâma mütedair kanun lâyihasının esbabı mucibesini

Bu günkü fen terakkıyatının, orduların sevk ve idare ve teşkilâtlarında yaptığı büyük rolün ehemmiyeti gün geçtikçe artmakta ve sevk ve idare erkânıharbiyesinden maada bunun yanbaşımda bir de fen erkânıharbiyesi denilebilecek teşekküllerin vücade getirilmesi zaruretinin doğurmaktadır.

Müstakbel harplerde fennin rolü büyük harptekinden, muhtemelen yüzlerce misli fazla olacağına ve ordumuzun da yabancı ordulardaki terakkıyatı takipten vareste kalamıyacağına göre bu husustaki ihtiyacımızı gidermek üzere ordumuzda bir « Mühendis zabıt » sınıfının ihdası lüzumlu görülmüştür.

Bu sınıfı müterakki yabancı memleketlerin yüksek mühendis mekteplerinde ihtisas sahibi olarak yetiştirilecek zabıtlardan tereküp etmek suretile doğmuş olacaktır. Binaenaleyh rağbeti celbetmek maksadile ve göreceklere tahsilin mükâfatı olmak üzere mühendis zabıtlere erkânıharp zabıtlere olduğu gibi 4 sene kadar kıdem zammı vermek iktiza etmektedir.

Bu itibarla ordu zabitan heyetine mahsus askerî terfi kanununu 1 ve 16 maddelerine bu sınıf hakkında lüzumlu kayıtları koymak icap eder. Hazırlanan kanun lâyihası bu icabı temin maksadile meydana gelmiştir.

### Millî Müdafaa encümeni mazbatası

T. B. M. M.

M. M. Encümeni

Karar No. 28

Esas No. 1/297

11 - V - 1932

Yüksek Reislige

863 numaralı terfi kanununun 2 maddesine yeni hükümlerin ilâvesine dair Başvekâletin 4 nisan

1932 tarih ve 6/796 numaralı tezkeresile encümenimize havale buyurulan kanun lâyihası M. M. Vekili Beyin huzurile müzakere edildi:

Zamanımız orduları bu günkü fennin terakkilerine muvazi olarak sevk ve idarede, harp malzemesiyle teçhizatında çok ehemmiyetli safhalar, şekiller almaktadır. Yeni harp malzemesinin icaplarına göre ordunun sevk ve idaresiyle teşkilât ve teçhizatın da tatbiki lâzımgelen bütün tedbirleri, usulleri ittihâz eden idare erkânı harbiye sınıfı gibi ordunun harp malzemesiyle teçhizatına ait fennî işlerini görmek ve askerî fabrikalarını idare, tanzim etmek hususları için de fen erkânı harbiyesi denilebilecek bir teşekkülün vücuduna zaruret görülmektedir. Bu zaruretin sevkile ordumuzda bir (mühendis zabıt) sınıfının ihdası düşünülmüştür.

Bu sınıfı, müterakki yabancı memleketlerin Yüksek mühendis mekteplerinde ihtisas sahibi olarak yetiştirilecek zabıtlar teşkil edecektir. Mühendis zabıt sınıfına rağbeti celbetmek ve bu sınıfta ihtisasını büyük gayret ve mesai ile tebarüz ettireceklere, mükâfat olmak maksadile erkânı harbiye zabıtları hakkında tatbik edilen kıdem zammının, verilmesi muvafık görülmüştür. Bundan başka halen ordumuzda bulunup yabancı yüksek mekteplerde tahsil görmüş ve mühendis zabıtlık evsaf ve ehliyetini haiz zabıtların da lâyihada zikredilen haklardan istifadeleri icap edeceği mütaale edilerek bu maksada uygun bir fıkra ilâve edilmiştir. Bu mülâhaza ve mütaalelere göre tanzim edilmiş olan kanun lâyihasında yalnız şekle ait bazı tadilat yapılmış ve (mühendis zabıt) namile yeni bir sınıf ihdas edilmekte olduğundan 863 numaralı esas kanununun 16 ncı maddesine bir fıkra ilâve etmekten ziyade yeni bir hükmü ihtiva ettiğinden mezkûr kanuna bir madde tezyili suretile kabulüne encümenimiz karar vermiştir.

Keyfiyet Umumî heyetin nazarı tasvibine arz olunur.

M. M. En. Reisi	M. M.	Kâ.	Aza	Aza	Aza	Aza	Aza
(Giresun			Malatya	Tokat	Niğde	Balıkesir	Tokat
<i>Ihsan</i>			<i>M. Nedim</i>	<i>B. Lutfi</i>	<i>Ali Galip</i>	<i>Enver</i>	<i>Hüsni</i>
Aza	Aza	Aza	Aza				
Ordu	Kırşehir	Cebelibereket	Burdur				
<i>Recai</i>	<i>L. Müfit</i>	<i>Naci</i>	<i>Halit</i>				

## HÜKMETİN TEKLİFİ

863 numaralı ordu zabıtan heyetine mahsus askerî terfi kanununun birinci maddesine ve Z fıkrası olarak 16 ncı maddesine ilâvesi icap eden ahkâma dair kanun lâyihası

MADDE 1 — 863 numaralı ordu zabıtan heyetine mahsus askerî terfi kanununun 1 inci maddesinin (B) fıkrasındaki «harita» kelimesinden sonra «mühendis zabıt» kelimesi ilâve olunmuştur.

## MİLLÎ MÜDAFAA ENCÜMENİNİN TADİLİ

863 numaralı ordu zabıtan heyetine mahsus kanuna bir madde tezyiline ve aynı kanunun 1494 numaralı kanun ile tadil edilmiş olan birinci maddesine bir hüküm ilâvesine dair kanun lâyihası

BİRİNCİ MADDE — 863 numaralı ordu zabıtan heyetine mahsus terfi kanununa aşağıda yazılı madde tezyil olunmuştur:

Müzeyyel madde — Mühendis zabıt yetiştirmek üzere yabancı memleketlere gönderilecek yüksek mühendislik tahsillerini muvaffakiyetle bitiren kara, deniz ve hava zabıtlarına aşağıda yazılı şartlar dahilinde dört seneye kadar kıdem zammı verilir:

A) Yabancı memleketlerdeki yüksek mühendislik tahsilini ve muktazi fabrika ve müessese stajlarını muvaffakiyetle ikmal edenlere bir sene,

B) Bunlardan fen ve sanat, askerî fabrikalar umum müdürlükleri emirlerinde veya kendilerini

MADDE 2 — Mezkûr kanunun 16 nci maddesine Z fıkrası olarak aşağıda yazılı fıkra ilâve olunmuştur.

Z - Mühendis zabıt yetiştirmek üzere yabancı memleketlere gönderilerek yüksek mühendislik tahsillerini muvaffakiyetle bitiren kara, deniz ve hava zabıtlarına aşağıdaki şartlar dahilinde 4 sene kadar kıdem zammı verilir.

A - Yabancı memleketlerdeki yüksek mühendislik tahsilini ve muktazi fabrika ve müessese stajlarını muvaffakiyetle ikmal ederek memlekete dönenler bir sene,

B - Bunlardan fen ve sanat, askerî fabrikalar umum müdürlükleri emirlerinde veya kendilerini tahsile gönderen müesseselerde istihdam edilerek iki sene zarfında mühendis zabıtlığa liyakatları tasdik olunanlara mühendis zabıt unvanile beraber daha iki sene,

C - Bu kıdemleri almış bulunanlardan bir eser vücade getirerek veya doktora yaparak emsalleri arasında temayüz edenlere daha bir sene.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 4 — Bu kanunun hükmünü icraya Millî Müdafaa vekili memurdur.

2 - IV - 1932

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.	Da. V.
<i>İsmet</i>	<i>Yusuf Kemal</i>	<i>Zekâi</i>	<i>Ş. Kaya</i>
Ha. V.	Mal. V.	Mf. V.	Na. V.
<i>Dr. T. Rüştü</i>	<i>M. Abdülhalik</i>	<i>Esat</i>	<i>Hilmi</i>
İk. V.	S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>M. Şeref</i>	<i>Dr. Refik</i>	<i>Ali Rana</i>	<i>Muhlis</i>

tahsile gönderen müesseselerin nezdinde istihdam edilerek iki sene zarfında mühendis zabıtlığa terfileri tasdik olunanlara ( mühendis zabıt ) unvanile beraber daha iki sene,

C) Bu kıdemleri almış bulunanlardan bir eser vücade getirerek veya doktora yaparak emsalleri arasında temayüz edenlere daha bir sene,

Halen orduda mevcut olup mühendis zabıtlık evsafını haiz buldukları makamı aidince tasdik edilenler de yukarıda yazılı haklardan istifade ederler.

İKİNCİ MADDE — 863 numaralı ordu zabıtan heyetine mahsus terfi kanununun birinci maddesini tadil etmiş olan 1494 numaralı kanunun birinci maddesinde yazılı ( madde - 1 ) fıkrasındaki ( harita ) kelimesinden sonra ( mühendis zabıt ) tabiri ilâve edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Bu kanunun hükmünü icraya Millî Müdafaa vekili memurdur.

